

Monnickendam, 13 april 2021

Nummer: 215-485

Portefeuillehouder: Burgemeester M.C. van der Weele
Contact via: E.G.H. Dijk

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid: artikel 160, eerste lid sub b Gemeentewet

Aan de Raad

Onderwerp: Reactie op voorstel Transitiecommissie MRA

Voorstel

In te stemmen met de concept-zienswijze van het college op het voorstel van de Transitiecommissie.

Inleiding

Voor ligt het voorstel voor de versterking van de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam 'een metropool van grote klasse'. Aanleiding voor dit voorstel is de evaluatie 'bestuurlijke samenwerking Metropoolregio Amsterdam' uit 2019. Uit de evaluatie kwam de noodzaak naar voren om de governance te stroomlijnen, zodanig dat realisatie van maatschappelijke resultaten voorop staat en elk gremium (alleen) dat doet waar het voor is.

In vervolg op de evaluatie heeft de MRA-regiegroep strateeg dhr. Verwaayen gevraagd om te helpen een toekomstperspectief voor de metropool regio te schetsen. Als tweede is hem de vraag voorgelegd hoe de metropoolregio beter kan samenwerken en bestuurlijk effectiever wordt.

Het advies van dhr. Verwaayen, is verder uitgewerkt door de transitiecommissie, tot het voorstel 'een metropool van grote klasse'.

Doelstelling/beoogd resultaat van het voorstel van de Transitiecommissie

- Een MRA die betekenisvol is voor zijn inwoners, voor de nationale overheid, in Europa en in internationale overleggen.
- Betrokkenheid van de Raden en de Staten, waardoor zij zich erkend weten in (de aanloop naar) de besluitvorming.
- Een vereenvoudiging van het overleg binnen de MRA, tot een overzichtelijk aantal organen met een duidelijke positie en opdracht.

Samenvatting voorstel transitiecommissie

De transitiecommissie stelt voor:

- ❖ de ambitie 'een metropool van grote klasse' te operationaliseren in drie doelen:
 - de meest inventieve regio van Europa, met de best opgeleide bevolking;
 - een regio voor iedereen, naar de menselijke maat;
 - een duurzaam verbonden regio;
- ❖ een vereenvoudiging en verheldering van het samenwerkingsverband MRA:
 - de agenda commissie en de regiegroep worden omgezet naar respectievelijk een bestuur en een algemene vergadering;
 - het professionaliseren van het huidige MRA Bureau;
 - het aanscherpen van de verantwoordingslijnen tussen het bestuur van de MRA en de democratisch gekozen organen.

Samenvatting nieuw samenwerkingsverband

Het bestuur heeft de dagelijkse leiding over de samenwerking in de MRA. Dit vervangt de agendacommissie. Het bewaakt de realisatie van de centrale ambitie, de drie inhoudelijke doelen en de inhoudelijke samenhang ertussen. Het bestuur bestaat uit:

- Burgemeester Amsterdam (voorzitter)
- CdK Noord-Holland
- CdK Flevoland
- Per bestuurlijk platform één afgevaardigde; niet zijnde de voorzitter
- Directeur MRA (secretaris)

De bestuurlijke platforms: Op dit moment kent de MRA drie platforms (Economie, Ruimte en Mobiliteit) en 4 portefeuillehoudersoverleggen PHO's (Duurzaamheid, Wonen, Landschap en Cultuur). Het voorzitterschap komt te liggen bij de twee provincies. Iedere regio wordt per platform vertegenwoordigd door één bestuurder.

Voorgesteld wordt om in de 2e helft van 2021 de verhouding tussen de platforms en de PHO's opnieuw te bezien.

De Algemene vergadering: is een breed overleg waarin alle MRA deelnemers zijn vertegenwoordigd: 32 gemeenten, 2 provincies en de Vervoerregio Amsterdam. Zij legitimeert de bestuurlijke prioriteiten, bekrachtigt de samenstelling van het bestuur en toetst of het bestuur handelt binnen de kaders van de begroting en de MRA Agenda.

Doordat alle MRA deelnemers vertegenwoordigd zijn in de Algemene Vergadering is de inbreng van ook de relatief kleinere gemeenten direct geborgd. Hetgeen hierover in het gezamenlijke reactie van de ZaWa-gemeenten wordt geschreven wordt dan ook niet gedeeld. De afstemming op de inhoud kan binnen de deelregio's blijven bestaan en een directe vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur is te prefereren boven een getrapte vertegenwoordiging via de deelregio's.

Daarnaast kan het instandhouden van een regiegroepachtige constructie het risico inhouden dat er meer bestuurlijke afstemming georganiseerd moet worden. In het kader van voorkoming van meer bestuurlijke drukte is dit niet wenselijk.

De raden en staten, én de Raadtafel: In de vernieuwde samenwerking worden de raden en staten in een eerder stadium inhoudelijk bij onderwerpen betrokken (bijvoorbeeld door digitale consultatie). Om ervoor te zorgen dat het bestuur genoeg voeling heeft met de democratische vertegenwoordiging in de MRA wordt de positie van de raadtafel versterkt. Deze zal bestaan uit 1 raadslid per gemeente en 2 statenleden per provincie.

Directie MRA: De directie stuurt op uitvoering van de MRA agenda en de bestuurlijke afspraken over de centrale ambitie en de bijbehorende doelen. Bij het maken van afspraken heeft de directie een agenderende en initiërende rol. De directie heeft een spilfunctie voor betrokken ambtenaren, bestuurders en raads- en statenleden. De directie rapporteert aan het bestuur en krijgt een aanmerkelijk sterkere positie dan het huidige secretariaat dat vooral ondersteunt.

Dit betekent dat het ambtelijk apparaat wordt aangepast op basis van een op te stellen profiel voor de bezetting. Een formatie met een vaste kern van ongeveer 30 fte wordt op voorhand redelijk geacht. De deelregio's stellen geschikte kandidaten om niet beschikbaar voor de directie MRA.

Wat dit concreet voor alle deelnemende partners betekent, moet nog uitgewerkt worden. Alertheid hierbij is geboden.

Voorgesteld besluitvormingsproces

Voorgestelde processtappen door de transitiecommissie: Na de consultatie op basis van de nu voorliggende notitie zal de vereenvoudigde organisatie de komende maanden verder worden uitgewerkt in een protocol dat ook voor de zomer wordt voorgelegd. Na de definitieve besluitvorming zal in ieder geval een overgangsperiode van een half jaar (tot eind 2021) nodig zijn om de nieuwe werkwijze te bestendigen. Het bestuur werkt samen met de platforms scenario's uit hoe de centrale ambitie, de drie doelen en het reguliere werk op basis van de MRA agenda kunnen worden verbonden. Ook wordt nagegaan of de MRA-

agenda 2020-2024 aanpassing en aanscherping behoeft.

Dit tijdspad is ambitieus en heeft als risico dat niet iedereen even goed meegenomen kan worden. Echter wanneer het over het zomerreces wordt heen getild is de kans aannemelijk dat besluitvorming op de lange baan geschoven wordt, terwijl het belangrijk is om de structuur van de MRA zo snel mogelijk aan te passen om de geconstateerde aandachtspunten op te lossen.

Zoals gebruikelijk is een gezamenlijke reactie voorbereid vanuit de MRA deelregio Zaanstreek-Waterland. In de kern richt de reactie zich op een aantal pluspunten, zoals het formuleren van drie doelen waardoor meer focus kan worden gebracht in de samenwerking. Daarnaast worden er ook kritische opmerkingen over de samenstelling van het bestuur en de platforms geplaatst. Op een tweetal punten wordt zoals in bovenstaande is beschreven afgeweken van de gezamenlijke zienswijze te weten de vertegenwoordiging in het bestuur via de getrapte vorm van de deelregio's en het besluitvormingsproces.

Voorgesteld wordt daarom niet in te stemmen met de gezamenlijke MRA- ZaWa zienswijze en een eigen zienswijze in te dienen.

De discussie over de nut en noodzaak van de MRA komt aan de orde bij de behandeling van het Strategisch Beleidsplan.

Argumenten

- 1.1 Omvorming van de MRA structuur is in het belang van de deelnemende partners
- 1.2 Door deelname aan het Algemeen Bestuur is de zeggenschap van Waterland geborgd.
- 1.3 Uitstel van de besluitvorming is niet wenselijk aangezien de huidige structuur te veel bestuurlijke drukte oplevert.

Kanttekeningen

- 1.1 Het risico zit met name in de voortvarendheid van het proces waardoor afstemming en overleg in het gedrang kan komen. Het voorstel voor de nieuwe samenwerking vraagt nog nadere uitwerking.
- 1.2 Waterland wijkt samen met Landsmeer af van de gezamenlijke reactie van de Za-Wa gemeenten. Dit kan effect hebben op de onderlinge samenwerking binnen Za-Wa. Het inbrengen van een gezamenlijke reactie levert in beeldvorming naar buiten een bestuurskrachtige deelregio op. Door meerdere afwijkende zienswijzen in te dienen zal dit de beeldvorming en samenwerking van de Za-Wa niet ten goede komen.

Financiële toelichting

In dit stadium heeft het voorstel nog geen financiële consequenties. Wanneer echter in de Samenwerkingsafspraken wordt afgesproken personele capaciteit om niet beschikbaar te stellen zal dit wel financiële consequenties hebben. De omvang hiervan is nu nog bekend.

Communicatie

Na besluitvorming in de gemeenteraad het besluit kenbaar maken bij het transitiecommissie.

Personeel en organisatie

Zie paragraaf 'Financiële toelichting'.

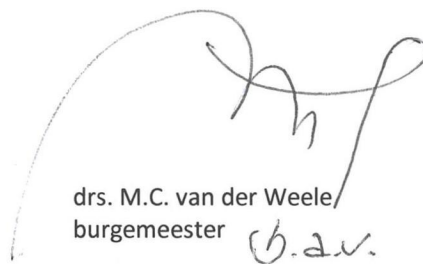
Uitvoering en planning

- Tot 5 mei 2021 – Consultatie we hebben tot 17 mei
- Uiterlijk medio mei 2021 – Transitiecommissie
- Uiterlijk 21 mei 2021 – Extra regiegroep
- Tot eind juni - Periode goedkeuring van Samenwerkingsafspraken door colleges, raden en Staten
- Eind juni - Extra Regiegroep
- Na de zomer – start nieuwe structuur

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele/
burgemeester

Bijlagen:

1. Conceptraadsbesluit
2. Conceptzienswijze Waterland op voorstel transitiecommissie
3. Aanbiedingsbrief MRA inzake voorstel transitiecommissie
4. Persbericht MRA
5. Voorstel MRA 'Metropool van grote klasse'.
6. Gezamenlijke reactie ZaWa op voorstel MRA transitiecommissie